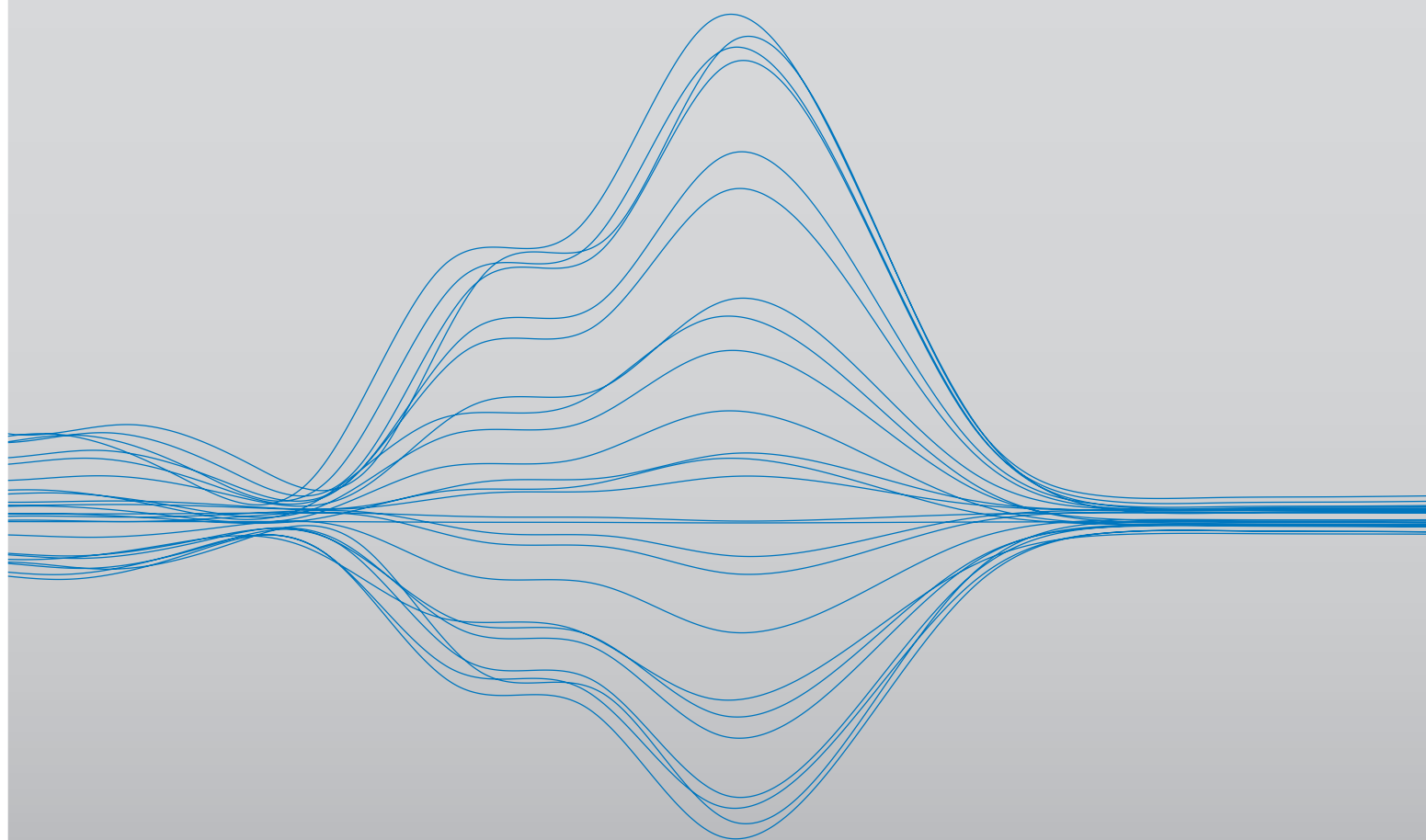


DLA PIPER DENMARK

Lovændring for forbrugslån



Lovændring for forbrugslån

Af Martin Chr. Kruhl, Patrick Krintel Johansen og Søren Stenger



Den 4. juni vedtog et stort flertal i Folketinget et lovforslag, der udgør et hårdt indgreb i kreditindustrien. Loven, der baserer sig på en bred politisk aftale fra december 2019, bærer undertitlen "Opgør med kviklån" og har til hensigt at begrænse forbrugernes optagelse af kortfristet gæld med høje renter og omkostninger.

Loven har et todelt sigte. For det første indføres der et loft for, hvor store omkostninger långiver maksimalt må opkræve på de enkelte kreditaftaler. Fremadrettet må der således maksimalt påløbe Årlige Omkostninger i Procent (ÅOP) svarende til 35 %. Derudover må forbrugeren ikke blive opkrævet omkostninger, der samlet overstiger 100 % over låneaftalens samlede kreditbeløb.

For det andet vil der med loven blive indført en strammere regulering af markedsføringen af forbrugslånsprodukter og -virksomheder. Loven forbyder forbrugslånsvirksomheder at markedsføre deres produkter, hvis virksomheden udbyder produkter med en ÅOP på 25 % eller højere. Derudover bliver markedsføring af låneaftaler, der sker i forbindelse med spil ("gambling"), ulovliggjort.

Loven træder i kraft allerede 1. juli 2020.

ÅOP-loft og omkostningsbegrænsningen

ÅOP-LOFT

Alle långivere, det være sig såvel virksomheder som privatpersoner, må fra 1. juli ikke indgå kreditaftaler med en forbruger, såfremt ÅOP'en er højere end 35 %.

ÅOP-begrebet udregnes som de årlige omkostninger i procent på lånet i forhold til det kreditbeløb, der stilles til rådighed for forbrugeren, forudsat at lånet ikke misligholdes.

ÅOP-loftet vil gælde for alle kredittyper, dog med undtagelse af boligkreditaftaler. Boligkreditaftaler dækker over realkreditlån og andre kreditaftaler, hvor långiver får pant eller anden sikkerhed i forbrugerenes faste ejendom. Alle øvrige typer kreditaftaler, herunder kortfristede forbrugslån, billån og kassekreditter, er omfattet.

Konsekvensen af at indgå aftaler, der overstiger loftet, afhænger af, hvorvidt långiveren er en professionel forbrugslånsvirksomhed, finansiel virksomhed eller en privatperson. Hvis finansielle virksomheder eller forbrugslånsvirksomheder har indgået en aftale med for høje omkostninger, bliver omkostningerne reduceret til det legale

maksimum på 35 %. Anderledes forholder det sig for de private långivere; for disse bortfalder omkostningerne i sin helhed, såfremt loftet overskrides.

OMKOSTNINGSBEGRÆNSNING

Udover at det enkelte lån ikke må have årlige omkostninger, der overstiger 35 %, bliver der indført et loft på de *samlede* omkostninger, der må påløbe over lånets fulde løbetid. Omkostningsloftet, der både gælder professionelle og private långivere, udgør 100 % af det kreditbeløb, som forbrugeren får stillet til rådighed.

Grænsen medfører, at långiveren ikke må opkræve yderligere omkostninger, såfremt lånets omkostninger rammer loftet. Som udgangspunkt er alle forbrugers udgifter, der ikke udgør afdrag på selve hovedstolen, en omkostning. Det betyder, at eksempelvis håndteringsgebyr, provision, rykkergebyrer, morarenter eller andre udgifter, der aktualiseres ved misligholdelse, vil indgå i opgørelsen af omkostninger. Hvis en forbruger misligholder sit lån, vil forbrugeren altså på et tidspunkt ramme omkostningsloftet, hvorefter kreditgiveren afskæres fra at kræve yderligere omkostninger. Dette gælder i alle situationer, også hvor forbrugeren eksempelvis er i restance med hele hovedstolen.

Omkostningsloftet vil desuden forhindre kreditinstrumenter, hvor långivere tilbyder lån med lave omkostninger inden misligholdelse, men hvor misligholdelsen medfører meget store ændringer i renten, idet omkostningerne i disse låntyper relativt hurtigt vil overstige 100 %.

Overtrædelse af reglerne vedrørende omkostningsloftet kan straffes med bødeforelæg eller – ved særligt grove eller gentagne lovbrud – fængsel.

SÆRLIGT OM OMKOSTNINGSLOFTET FOR KASSEKREDITTER OG REVOLVERENDE KREDITTER

Kassekreditter og de såkaldte "revolverende kreditter" er ikke omfattet af omkostningsloftet. Den juridiske definition på en kassekredit dækker alle lånearrangementer, hvor en kreditgiver stiller midler til rådighed, der overstiger forbrugers løbende saldo. Dette vil eksempelvis omfatte betalingskort med tilhørende kredit. En revolverende kredit er en kreditaftale, hvor forbrugeren har en gentagen trækingsret. Dette vil være tilfældet, såfremt trækingsretten genopstår ved hel eller delvis indfrielse af kreditten.

Grunden til, at disse kreditaftaler ikke er omfattet, er, at kreditbeløbet hyppigt ændrer sig ved ind- og udbetalinger.

Folketinget har derimod besluttet, at forbrugere med disse kreditter kan anmode en långivende forbrugslånsvirksomhed om at omlægge kassekreditten eller den revolverende kredit til en ordinær låneaf tale med afdrag. Hvis forbrugeren indgiver en

sådan anmodning, er forbrugslånsvirksomheden forpligtet til at omlægge låneaf talem. Den nye låneaf tale med indlagte afdrag vil herefter være omfattet af omkostningsloftet.

Markedsføringsforbud

VIRKSOMHEDER DER UDBYDER LÅNEAFTALER MED EN ÅOP PÅ 25 % ELLER MERE

Hvis en forbrugslånsvirksomhed udbyder blot ét kreditprodukt med en ÅOP på 25 % eller derover, må virksomheden ikke markedsføre sine kreditaftaler til forbrugere.

Markedsføringsforbuddet gælder således alle virksomhedens låneprodukter og ikke kun de kreditter med en ÅOP på 25 % eller mere.

Forbuddet angår markedsføringen af virksomhedens kreditprodukter, men ikke markedsføring af virksomheden selv. Dette betyder, at lånevirksomheder fortsat vil kunne markedsføre sit eget navn og logo, men ikke de konkrete kreditprodukter. Markedsføring forstås bredt og omhandler alle handlinger, der har til formål at fremme afsætningen af låneaf talem.

Det er selve markedsføringen, der forbydes. Det betyder, at fysiske personer, herunder de såkaldte "influencers" på sociale medier, tillige er afskåret fra at markedsføre produkter, hvis lånevirksomheden tilbyder produkter med en ÅOP på mere end 25 %.

Loven indeholder enkelte undtagelser til forbuddet. Således er boligkreditaftaler ikke omfattet, ligesom forbrugslånsvirksomhederne gerne må markedsføre fysisk i egne forretningslokaler, på egen hjemmeside og applikation eller på tredjemands hjemmeside, hvis lånet alene markedsføres i forbindelse med et specifikt køb af tredjemands produkter.

Forbuddet sigter mod ekstern markedsføring og vil eksempelvis også gælde markedsføring på de sammenligningsportaler, der sammenligner forskellige låneudbyderes produkter.

Såfremt forbrugslånsvirksomhederne ønsker at markedsføre sine produkter til forbrugere, vil markedsføringsforbuddet således de facto medføre en yderligere begrænsning af ÅOP-grænsen end den, der er beskrevet ovenfor på 35 %.

MARKEDSFØRING AF KREDITAFTALER I FORBINDELSE MED SPIL ("GAMBLING")

Markedsføring over for forbrugere af såvel forbrugslånsvirksomheder som disses kreditaftaler bliver fremadrettet underlagt et totalforbud i de tilfælde, hvor markedsføringen sker i forbindelse med markedsføringen af spil eller spiludbydere. Dette forbud gælder enhver kreditaftale og forbrugslånsvirksomhed, uanset om lånet i øvrigt holder sig inden for de nye omkostningsgrænser.

Forbuddet retter sig mod selve markedsføringen af forbrugslånsvirksomheder eller kreditaftaler, hvorfor fysiske personer, der markedsfører på vegne af forbrugslånsvirksomhederne, også vil være omfattet.

Markedsføring gælder som udgangspunkt på alle platforme; det være sig på internetportaler, sociale medier, tv, radio, applikationer, aviser, dagblade eller i offentlige transportmidler.

Noget særligt for denne del af loven er, at ansvaret for, at markedsføringen ikke kan sættes i forbindelse med spil eller spiludbydere, påhviler kreditgiveren. Det betyder, at kreditgiveren selv skal sikre sig, at eksempelvis radio/tv-udbydere, aviser, dagblade eller internetportaler ikke reklamerer for spilindustrien i forbindelse med kreditgiverens markedsføring. Kreditgivere skal derfor fremadrettet være opmærksomme på dette "forlængede" ansvar, der altså rækker udover eget virke.

Vurderingen af, hvornår markedsføring sker i forbindelse med spil, kan vise sig vanskelig, men forbuddet vil eksempelvis ramme situationer, hvor kreditprodukter markedsføres i et tv-program, der indeholder reklamer med en spilvirksomhed. Netop sådan markedsføring ses ofte i sportsindustrien, og det vil altså for fremtiden være lånevirkomhedernes ansvar, at kreditprodukter ikke markedsføres i de samme programmer, der reklamerer for spil.

Reklame for finansiering af køb af forbrugsgoder eller tjenesteydelser hos tredjemand er også ved dette markedsføringsforbud undtaget, hvilket i lovens bemærkninger forklares med, at køb af forbrugsgoder ikke fordrer spilmisbrug i et omfang svarende til kontantlån. Dette vil konkret betyde, at et kreditprodukt gerne må markedsføres i forbindelse

med spilvirksomhed, såfremt kreditten udgør den konkrete finansiering af eksempelvis en bil.

Markedsføringsforbuddet retter sig ikke mod boligkreditaftaler.

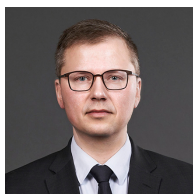
Kort om grænseoverskridende lånevirkomhed og markedsføring

Udenlandske kreditinstitutter har indtil videre – med undtagelse af kravet om foretagelse af kreditværdighedsvurdering – generelt været undtaget for forbrugslånsvirksomhedslovens anvendelsesområde. En virksomhed med hjemsted i udlandet, der udbyder produkter i Danmark via en filial eller via internettet, har således ikke været omfattet af lovens begrænsninger. Flere danske udlånsvirksomheder har i den forbindelse overvejet mulighederne for at etablere et koncernselskab i et andet EU-land med henblik på at opnå tilladelse i dette land og drive udlånsvirksomhed i Danmark på cross-border basis.

Det er i den forbindelse værd at notere sig, at den nye lovændring eksplicit angiver, at ÅOP-grænsen, omkostningsloftet og kassekreditreglerne i forbrugslånsvirksomhedsloven også finder anvendelse på udenlandske kreditinstitutters udbud af låneprodukter til danske kunder. En udlånsvirksomhed, der har hjemsted i Holland og er registreret som sådan hos de hollandske myndigheder, vil således fremadrettet være underlagt disse regler på lige fod med danske virksomheder.

Udenlandske forbrugslånsvirksomheder er imidlertid ikke – som følge af det såkaldte afsenderlandsprincip – underlagt de nye markedsføringsrestriktioner. Det vil således også fremadrettet være muligt for udenlandske udlånsvirksomheder at markedsføre alle former for låneprodukter over for danske forbrugere via internettet, selvom ÅOP'en for et eller flere produkter måtte overstige 35 %.

Forfattere



Martin Christian Kruhl

Partner

T: + 45 33 34 08 42

E: martin.kruhl@dlapiper.com



Patrick Krintel Johansen

Advokat

T: + 45 33 34 02 33

E: patrick.krintel@dlapiper.com



Søren Stenger

Advokatfuldmægtig

T: + 45 33 34 07 87

E: soeren.stenger@dlapiper.com